

JAARVERSLAG 2023

1. Inleiding

De jaarverslagen van 2020, 2021 en 2022 hadden alle een somber begin. In '20 barstte in volle hevigheid corona uit; in '21 wordt in de inleiding gewag gemaakt van het demissionaire karakter van Rutte III; 2022 begint met de genadeloze aanval van Rusland op Oekraïne. Begin 2023 wordt de wereld opgeschrikt door de verwoestende aardbeving in Zuidoost Turkije en Syrië ten gevolge waarvan ca. 50.000 mensen het leven lieten. Het jaar '23 eindigt met de terroristische aanval van Hamas op Israël en de meedogenloze reactie daarop van Israël. En intussen woekert de oorlog in Oekraïne door.

En in Nederland? *L'histoire se répète* want Rutte IV is demissionair. Inmiddels zijn vier partijen (PVV, NSC, VVD en BBB) aan het onderzoeken of en zo ja in welke vorm en onder welke voorwaarden een nieuw kabinet met deze partijen gestalte kan krijgen.

Nadat eind '22 de Wtp in de Tweede Kamer met zeer ruime meerderheid was aangenomen hechtte eind mei '23 ook de Eerste Kamer haar goedkeuring aan de wet. Nu kunnen de pensioenfondsen voluit aan de slag.

De samenwerking binnen het verband van de Seniorencoalitie werd verder geïntensiveerd met in toenemende mate aandacht voor zorg en wonen. Het WOZO-project is daarbij het meest in het oog springend.

2. Koepel Gepensioneerden

In een onrustig seniorenland is de Koepel een baken van rust waardoor alle tijd en aandacht kan worden besteed aan zaken die voor onze leden van belang zijn: pensioenen, koopkracht, zorg en wonen. Richtsnoer voor ons handelen zijn als steeds:

Samen - Betrokken - Paraat - Doelgericht - Toegankelijk

2.1 Bestuur

In juni nam de Koepel afscheid van vice-voorzitter Jaap van der Spek. Jaap heeft aan de wieg gestaan van de Koepel en heeft daar een grote bijdrage aan geleverd. In de pensioendiscussie toonde hij zich een betrokken, redelijke maar taaie onderhandelaar. De Koepel is hem veel dank verschuldigd.

Vooruitlopend op zijn vertrek werd in de AV van maart Meindert Schmidt in het bestuur benoemd.

Aan het einde van het verslagjaar bestond het bestuur uit de volgende personen:

- John Kerstens, voorzitter; bestuursafgevaardigde in de platforms Flexibele Premiereregeling en Platform Bedrijfstakpensioenfondsen, Communicatiecommissie en Pensioencommissie
- Dick van der Windt, secretaris, afgevaardigde in Regio Zuid en de Commissie Koopkracht
- Henk Lukkezen, penningmeester, afgevaardigde bij Platform Verzekerde Regelingen
- Han van Manen, juridische zaken, afgevaardigde bij Regio West II en Platform Gesloten Fondsen
- Han Kooy, verenigingszaken, afgevaardigde West I, Platform DIO-HNI en Internationale Zaken
- Meindert Schmidt, afgevaardigde Commissie Zorg, Wonen & Welzijn
- Fred Steenwinkel, bestuurslid op voordracht van FASv, afgevaardigde bij Platform Financiële Instellingen

2.2 Commissies

Binnen de Koepel zijn vijf commissies werkzaam die ieder een beleidsterrein voor hun rekening nemen.

- Commissie Pensioenen (PC)
Ook dit jaar heeft de commissie zeer veel werk gehad aan de Wtp. Een greep: voorbereiding voorlichtingsdagen; adviezen richting bestuur en in het bijzonder de voorzitter zodat deze goed voorbereid zijn lobbywerk kon verrichten.
De personele samenstelling van de commissie bleef in het verslagjaar ongewijzigd.
- Commissie Zorg Wonen & Welzijn
In de loop van 2023 heeft deze commissie geleidelijk aan de draad weer weten op te pakken waarbij het grote WOZO-project richtinggevend is.
- Commissie Koopkracht & Inkomen
De samenwerking tussen deze (kleine) commissie en de Pensioencommissie was en bleef ook dit jaar zeer intensief.
De focus was in het bijzonder gericht op de toezegging "koopkrachtig" in het nieuwe stelsel kan worden waargemaakt.
- Commissie Internationaal
In het vorige verslag werd al gepreludeerd op het vertrek van Regine Matthijsen, jarenlang het boegbeeld van ons in Brussel. In de AV van juni '23 nam zij afscheid. Vooruitlopend op het formele vertrekmoment heeft bestuurslid Han Kooy geleidelijk aan haar taken overgenomen.
- Commissie Communicatie
Deze commissie heeft geen "eigen" onderwerp. Zij is de verbindingschakel tussen de

Koepel en onze stakeholders zoals pers, politiek maar ook werkgevers en werknemersorganisaties.

Zij is ook verantwoordelijk voor het contact met onze leden.

2.3 Platform en Regio's

Het aantal Regio's is al jaren stabiel: 3, t.w. Regio West I (Amsterdam en omgeving) met 14 deelnemers, West II (Rotterdam en omgeving) 11 deelnemers en Regio Zuid met 10 deelnemers.

De regio's bieden een dwarsdoorsnede van ons ledenbestand,

Het aantal Platforms is t.o.v. verleden jaar met een toegenomen nl. Platform Flexibele Pensioenregeling waaraan 21 verenigingen deelnemen.

Het aantal verenigingen dat zowel deelneemt aan een platform als aan een regio is gestaag toenemend nl. 13. Het bestuur begroet deze ontwikkeling met instemming.

3. Lidverenigingen

Aan het eind van '23 telde de Koepel 80 verenigingen (in '22 78) samen goed voor 143.586 achterliggende leden (in '22 153.528).

De daling in 2023 werd voornamelijk veroorzaakt door lagere ledenaantallen bij FASv en de Philipsvereniging t.g.v. een wijziging in de Federatie van Philipsverenigingen.

De Koepel mocht twee nieuwe leden begroeten nl. ODB met 572 leden en de VVPH met 106 leden.

Gedurende de loop van het jaar werden we in toenemende mate geconfronteerd met seniorenverenigingen die direct lid wilden worden van de Koepel en niet via FASv.

Dit zou wel eens een nieuwe ledenbron kunnen zijn die door hun lokale worteling een goede bijdrage kan leveren op het terrein zorg en wonen. Beleidsterreinen immers die in belangrijke mate zijn gedelegeerd aan de gemeenten en provincie.

Verontrustender is dat een aantal bij FASv aangesloten verenigingen er de voorkeur aan gaven het lidmaatschap bij FASv te vervangen door een direct lidmaatschap bij de Koepel.

Deze ontwikkeling gaat ten koste van FASv en levert voor de Koepel geen voordeel.

Einde verslagjaar is een bestuursdelegatie en een afvaardiging van de Federatieraad van FASv met elkaar in gesprek om een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

4. Seniorencoalitie

Waar de Koepel bij wijze van spreken kan worden gekenmerkt door "rust, reinheid en regelmaat" is daarvan bij onze partners in de Seniorencoalitie in het geheel geen sprake, vooral niet bij KBO-PCOB. Het is tragisch om te zien hoe de ineenstorting van een eens grote en prominente vereniging met een kwart miljoen leden -Unie KBO - zich geleidelijk voltrekt

en uiteindelijk uitmondt in liquidatie. Een deel van de provinciale KBO's had zich al eerder aangesloten bij het KBO-Brabant netwerk. De nu overblijvende provinciale KBO's verkiezen vooralsnog zelfstandig door te gaan. In een verkennend gesprek eind '23 met KBO-Noord Holland werd duidelijk dat zij zoeken naar een landelijke vertegenwoordiging. Het achterblijvende PCOB is inmiddels gefuseerd met de ANBO waardoor een organisatie ontstaat met ca. 110.000 leden.

De Seniorencoalitie wordt vanaf 2024 gevormd door de Koepel, ANBO-PCOB, NOOM en SOMNL; de laatste twee vertegenwoordigen de oudere migranten. Onze vertegenwoordigers zijn John Kerstens en Dick van der Windt.

De Seniorencoalitie heeft veel aandacht besteed aan de voorbereiding en uitvoering van activiteiten in het kader van de WOZO. In november vonden twee succesvolle bijeenkomsten plaats in Breukelen en Apeldoorn. Gelet op de omvang en duur van het project is een aparte stuurgroep opgezet; hier zijn Meindert Schmidt en John Kersten onze vertegenwoordigers.

5. Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Al in de inleiding is opgemerkt dat ook de Eerste Kamer met een ruime meerderheid haar goedkeuring heeft gehecht aan de Wtp.

De grote winnaars van de verkiezingen in november '23 willen of terug naar het oude stelsel danwel via een referendum per fonds vaststellen of er onder deelnemers voldoende draagvlak is voor het nieuwe stelsel. De toekomst van de Wet toekomst pensioenen is onduidelijk.

In de loop van het verslagjaar heeft de Koepel veel aandacht besteed aan de Wtp. Dat gebeurde met grote regelmaat via de wekelijkse Nieuwsbrieven. De publicatie van het model Position paper moest de verenigingen in staat stellen de sociale partners duidelijk te maken wat wordt verwacht van de inhoud van het Transitieplan.

Tevens werden er twee voorlichtingsbijeenkomsten belegd in het kader van de uitoefening van het Hoorrecht. Ook is een spreekuur ingesteld waar verenigingen kunnen inbellen om over fondsspecifieke aangelegenheden te overleggen. Er wordt veel gebruik van gemaakt.

6. Algemene Vergaderingen

Naast de hiervoor genoemde voorlichtingsdagen waren er ook de normale vier Algemene Vergaderingen. Het thema dat in alle vier vergaderingen ruim aan de orde kwam was de Wtp!

In de maartvergadering werd Meindert Schmidt als opvolger benoemd van Jaap van der Spek in het bestuur.

De juni AV had een enigszins emotioneel karakter. Was het al niet door het thema van spreker Barbara Langeler, notaris te Wassenaar, over het levenstestament dan toch zeker doordat er afscheid werd genomen van vice-voorzitter Jaap van der Spek en ook van Regine Matthijssen als onze Europese vertegenwoordiger. Ook bij de bespreking van het onderwerp wonen en welzijn liep de temperatuur een beetje op.

In de september AV trad Jeroen Steenvoorden op, de Ombudsman Pensioenen. Zijn lezing gaf een aardige inkijk in de mogelijkheden en beperkingen van de functie.

In de laatste AV van het jaar werden het Jaarplan en de Begroting voor 2024 vastgesteld. De vergadering stemde tevens in met de bescheiden verhoging van de contributie met 10 cts naar € 2,10.

Als spreker trad op Ewout van Ommen, hoofd van de afdeling Toezicht Pensioenen. Hij verschaftte enig inzicht in de toezichtsaanpak van DNB op transitie- en implementatieplannen.

De vergadering en het verenigingsjaar werden op vrolijke wijze uitgeluid door Nico Haasbroek (voormalig hoofdredacteur NOS Journaal).

7. Resultaten

Bij de beoordeling van de resultaten geldt als disclaimer dat op de Koepel een inspanningsverplichting rust en geen resultaatverplichting.

Na de instemming van de Eerste Kamer verschoof de aandacht meer en meer naar ondersteuning van individuele lidverenigingen. In dat kader kunnen genoemd worden:

- model position paper
- handleiding hoorrecht
- instellen spreekuur

Voor de gesloten fondsen werd bereikt dat ook zij, onder bepaalde voorwaarden, kunnen invaren in het nieuwe stelsel.

Op uitdrukkelijk verzoek van de Seniorencoalitie heeft het ministerie van SZ&W een handreiking Evenwichtigheid gepubliceerd. Onze wensen met betrekking tot de governance zijn (nog) niet gehonoreerd.

Het tweede halfjaar van '23 was na de val van het kabinet en de daarop volgende verkiezingen politiek doodtij waardoor ook het lobbywerk enigszins stilviel.

In het verslagjaar is de Koepel er vele malen in geslaagd de landelijke pers te halen.

8. Vooruitzichten

De grote onbekende voor 2024 is wanneer een nieuw kabinet samen met de Koning op het bordes zal staan. Het lijkt een rechts kabinet te worden met een dominante positie voor de

PVV. Maar het zou ook per ongeluk een kabinet kunnen worden met de PvdA/GL als grootste partij.

Er kunnen ook nieuwe verkiezingen komen.

Tegen die onzekere achtergrond is het lastig om vooruitzichten te formuleren over pensioenen. Het WOZO-project zal wel doorgang kunnen vinden. Voor het overige moeten we de kabinetsformatie afwachten. Onze standpunten over deze onderwerpen blijven ongewijzigd.

Een veel dreigender is de internationale situatie. De oorlog in Oekraïne; het conflict in het Midden Oosten. Beide hebben de potentie om tot een veel groter conflict uit te groeien. Maar de echte joker in het spel wordt in de VS gespeeld: Trump!

Hoe het allemaal gaat aflopen weten we niet maar de woorden van Johan Huizinga van bijna 100 jaar geleden lijken opnieuw van toepassing:

"We leven in een bezeten wereld en we weten het".

Namens het bestuur
Dick van der Windt,
Secretaris